Rok XIII

Nr. 162

DZIENNIK POMORSKI

PRZEDPŁATA:

Miesięcznie w ekspedycji . . 2,55 zł.
Z odnoszeniem i w agencjach . 2,65 „
Na pocztach, już z odnoszeniem . 2,91 „
Kwartalnie w ekspedycji . . 7,65
Na pocztach już z odnoszeniem . 8,73 „

Zwyjki inne wypadki zwalniają Wydawnictwo z dostarczania numerów bez zwrotu — — części kwoty abonamentowej. — —

OGŁOSZENIA:

od wiersza 6-cio łam. lub jego miejsca 15 gr. w dziale ogłoszeniowym, od wiersza mm. 3 łam. lub jego miejsca 40 gr. w dziale redakcyjnym. Z za granicy 100% drożej.

Ogłoszenia przyjmuje się do godz. 9 przed poł.

DODATKI: „Orędownik Powiatowy powiatu chojnickiego" — „Kwiaty z Bożego Ogrodu" — „Kraina Powieści"

Poniedziałek Aleksego w.
Wtorek Szymona z Lipnicy w.

CHOJNICE, wtorek dnia 18 lipca 1933 r.

Słońca wschód 3 37 zachód 19 48
Księżyca wschód 00 00 zbchód 17 38

Straż Przednia

Gdynia, 17. 7. W ubiegłą niedzielę odbywały się w Gdyni uroczystości „Straży Przedniej". Na uroczystości specjalnie przybył Ks. Biskup Dr. Okoniewski oraz premjer p. Jędrzejewicz. Ze statku „Gdynia" P. Prezydent Rzeczypospolitej wzniósł okrzyk na cześć młodzieży polskiej w następujących słowach: „Niech żyje młodzież polska kochająca Ojczyznę".

—o—

Turysta w przepaści

Zakopane, 17. 7. Pogotowie tatrzańskie natrafiło na zwłoki śp. Tomka studenta Uniw. Jagiel. Przy zwłokach znaleziono półomdlałą studentkę Kierasównę, córkę dyrektora browarów krakowskich, która razem z Tomkiem spadła w przepaść.

—o—

Smiertelna jazda

Gliwice, 17. 7. W niedzielę wydarzyła się straszna katastrofa automobilowa. Ciężarówka wioząca orkiestrę hitlerowską wywróciła się na wirażu. 5 osób jest zabistych, 13 ciężko rannych. Szofer samochodu który wyszedł z katastrofy cało popełnił samobójstwo

—o—

Smierć ochmistrza

Wiedeń, 17. 7. W dniu wczorajszym zmarł tu hrabia Karol Lackoroński, były ochmistrz na dworze Franciszka Józefa. 85-letni dygnitarz był znanym w Europie mecenasem sztuki.

—o—

27 premjerów i 40 ministrów spraw zagranicznych

Paryż, 17. 7. Pod przewodnictwem premjera Daladiera odbyło się w międzynarodowej akademji dyplomatycznej w Paryżu uroczyste posiedzenie. Posiedzenie było poświęcone zakończeniu trwających od lat siedmiu pac nad dyplomatycznym leksykonem. W pracach brało udział 27 prezydentów ministrów, 49 ministrów spraw zagranicznych i 529 posłów i ambasadorów, razem 63 państw. Lek sykon obejmuje wszystkie układy, jakie zawarto między państwami od roku 1856.

—o—

Nie graj w brydża

Paryż, 17. 7. Podczas gry w karty w jednej z kawiarń paryskich pewien Włoch zastrzelił swego rodaka.

—o—

Czarne koszule

Londyn, 17. 7. Z zatwarzającą szybkością wzrasta w Anglji ruch faszystowski. W ubiegłą niedzielę odbyły się w Londynie wielki uroczystości na cześć nacjonalizmu włoskiego.

Chmury nad Europą

Umowa czterech mocarstw wejdzie w życie. — Echa prasy europejskiej

Rzym, 17. 7. W sobotę w południe w Palezzo Venezia, siedzibie szefa rządu włoskiego nastąpiło podpisanie paktu 4-ch.

Na Piazza Venezia pomimo wielkich upałów zgromadziły się olbrzymie tłumy publiczności. Dzienniki popołudniowe poświęcają ceremonji podpisania paktu 4-ch wiele miejsca

Podpisy zostały złożone w porządku alfabetycznym według brzmienia francuskiego nazw krajów. Dlatego też pierwszy podpisał ambasador niemiecki von Hassel a następnie podpisy złożyli kolejno ambasador angielski sir Ronald Pralnem, ambasador francuski Jonvenel oraz dyktator włoski Mussolini.

Warszawa, 17. 7. Niedzielne dzienniki paryskie zapatrują się krytycznie na zmowę czterech mocarstw. „Matin" uważa podpisanie za pierwszy objaw zbliżenia Włoch i Francji.

Gazety rzymskie i medjolańskie nie tają swoje zadowolenie. Opinja publiczna jest żywo przekonana, że fakt czterech jest oddaniem Europy pod władztwo Italji.

Lotnicy opasali świat

Gen. Balbo na laurach. — Lotnik amerykański chce pobić własny rekord. — Litewskie Skrzydła

Chicago, 17. 7. Eskadra włoska od była szczęśliwie ostatni etap lotu transatlantyckieog Rzym — Chicago Ukazanie się hydroplanów zostało po witane gwizdem syren i okrzykami setek tysięcy osób przybyłych ze wszystkich stron Ameryki.

Gen Balbo został powitany przez przedstawicieli rządu oraz ambasady włoskiej.

—o—

Warszawa, 17. 7. Lotnik amerykański, który wystartował w sobotę do lotu Nowy Jork — Berlin przybył w niedzielę na lotnisko berlińskie w Tempelhofie. Pierwszy w dziejach świata lot bezpośredni na tej trasie trwał niecałe 26 godzin.

Wczoraj o godz. 15 Post, światowy rekordzista, który opasał glob ziemski w czasie 8 dni 15 godz. i 51 minut przeleciał nad Polską w drodze na Syberję.

—o—

Warszawa, 17. 7. Lotnik Willi Post dostał się przy przelocie nad Wielko polską w strefę burzy. Wobec tego lotnik skierował aparat na Pomorze. Lotnik przelatywał przez powiat chojnicki w drodze na Sybir. Z powodu ulewnych deszczów lotnik zmuszony był do lądowania w Królewcu Jak teleragfują dziś rano lotnik wystartował do dalszego lotu.

—o—

Londyn, 17. 7. Z Nowego Jorku wystartowało dwóch lotników nazwiskiem Steanf Darius i Stanley Girenas. Są oni Litwinami. Mają oni zamiar dokonać lotu bez lądowania do Europy.

Rozbudowa chłodni portowej w Gdyni

Warszawa, 14. 7. Komitet ekonomiczny m. in zdecydował rozbudowę chłodni portowej w Gdyni, która odgrywa tak ważną rolę w naszym handlu zamorskim. W 1931 r. chłodnia przyjęła 4554 tonny towarów, a już w następnym ilość tych towarów wzrosła do 9.300 tonn.

Chłodnia posiada obecnie trzy piętra. Według pierwotnego planu miała ona liczyć pięć piętr i do takiej wysokości przystosowano jej fundamenty, instalacje oraz maszyny.

Komitet ekonomiczny uchwalił nadbudowę dwu dalszych pięter. Do przeprowadzenia tej nadbudowy Bank Rolny, któremu chłodnia bezpośrednia podlega, powołał osobny komitet. Koszt wynosi około półtora miljona złotych.

Tylko cztery klasy

miec będzie 28 Loterja Państwowa

Wobec tego, iż obecny system gry trwający 6 miesięcy ma zbyt powolne tempo nie dostosowane do warunków nowoczesnego życia, więc przy zachowaniu ogólnych zasad dotychczasowych system gdy w 28 Loterji ma być zmieniony przez zniesienie V-tej klasy. — Ciągnienie będzie się odbywać tylko w czterech klasach trwać będzie tylko 4 miesiące.

Przy takim systemie gry powiększona została ilość mniejszych wygranych w poszczególnych klasach przy zachowaniu wszystkich większych.

Dotychczasowy koszt całego biletu wynosił 200 zł, obecnie wynosić będzie tylko 160 złotych.

Najwyższa wygrana w 28-ej loterji będzie wynosić tak, jak na poprzedniej, lub w szczęśliwym wypadku 2 miljony złotych.

Jubileusz ks. infułata Kłosa

Poznań, 17. 7. Ks. infułat Józef Kłos obchodził wczoraj 16 bm. 40-lecie swej sakry kapłańskiej.

Ks. Kłos należy do najwybitniejszych postaci kleru polskiego. Szczególnie jednak dwie dziedziny jego działalności należy podkreślić: kaznodziejstwo i publicystykę.

Na ambonie zasłynął ks. infułat Kłos jako pierwszorzędny siewca „słowa Bożego" wśród polskiego duchowieństwa. Dał też swym braciom - kapłanom szereg prac homiletycznych o wysokiej wartości myśli i stylu, że wspomnimy tylko „Magnificat", „Dwie Ofiary", „P. Jezus przed sądami ludzkiemi" itd.

—o—

Radość ludności pomorskiej

Paryż, 14. 7. Lucien Bourgues w korespondencji z Polski w ostatnim numerze „Le Petit Parisien" omawia zagadnienie t. zw. „korytarza", podkreślając jego zdecydowanie polski charakter Za pozostawieniem Pomorza przy Polsce przemawiają argumenty etnograficzne i gospodarcze.

Jadącego do Polski korespondenta uprzedzano w Berlinie o wojskowym charakterze Pomorza, gdzie rząd miał jakoby uzbroić przeciw Prusom Wsch. całą ludność. Tymczasem — jak zaznacza korespondent — rzeczywistość przedstawia się wprost odwrotnie. Ilość wojska jest minimalna a ludność wyraża radość z powodu powrotu do macierzy.

Dziennikarz kończy uwagę, że by łoby najlepiej, gdyby o t. zw. „korytarzu" wogóle mniej mówiono.

—o—

Opłaty przed urzędami rozjemczemi

Urząd rozjemczy nie podejmie żadnej czynności, jeżeli strona obowiązana nie uiści przewidzianej opłaty (Dz. Ustaw. Nr. 44/1933 poz. 343).

Opłaty te są trojakie: a) wpis, b) opłata kancelaryjna, c) koszty postępowania, i muszą być uiszczane w gotówce.

Wpis wynosi 1 i pół procent wartości przedmiotu postępowania, przy czem każde rozpoczęte 100 zł. liczy się za pełne. Najmniejszy wpis w powiatowym urzędzie wynosi 2 zł, a w wojewódzkim — 10 zł. Wpis jednak może być obniżony dowolnie przez właściwy urząd, jeśli wynosi ponad 200 zł. — w powiatowym, a 1000 zł. — w wojewódzkim urzędzie rozjemczym.

Opłatami kancelaryjnemi — odpisy, zaświadczenia, wyciągi i t. p. wydawane przez urzędy. Strona pełna lub zaczęta wynosi 50 gr. w urz. powiatowych, 1 zł. w urz. wojewódzkich.

Wynagrodzenia dla świadków, biegłych itp., koszty ogłoszeń, opłaty **władzom itp. koszty postępowania** ustala urząd według własnego uznania. Jeżeli więc zachodzi możliwość takich kosztów, strona, która wniosła sprawę, wina wpłacić zaliczkę.

Uroczystość konsekracji w Odrach

W okresie kryzysu buduje się najwięcej kościołów na Pomorzu. — Przyjazd J. E. Ks. Biskupa Dominika. — Potężna manifestacja katolicka

(Od specjalnego wysłannika „Dziennika Pomorskiego".

Odry, wioska uroczo położona wśród lasów na granicy powiatu chojnickiego i starogardzkiego przeżyła dni, pełne wrażeń, które długo niezatrą się w pamięci uczestników. Uroczystość konsekracji nowego kościoła połączona z wizytacją Ks. Biskupa Sufragana, przemieniły się w potężną manifestację katolicką.

Przyjazd Księdza Biskupa.

W sobotę około godz. 5 po poł. ludność zgromadziła się na granicy wioski. Kilka minut po 5 nadjechał J. E. Ks. Biskup Konstanty Dominik powitany przez przedstawicieli społeczeństwa oraz tłumy ludności. Przy wejściu do kościoła witał Ks. Biskupa proboszcz odrzański ks. kuratus Zawadziński. W uroczystym ingresie do kościoła brał udział przy były specjalnie z Wiela ks. ppułk. Wrycza, ks. Lewańczyk, ks. prob. Zborowski z Piec oraz 15 alumnów Seminarjum Duchownego w Pelplinie.

Po krótkim odpoczynku J. E. Ks. Biskup Dominik udzielał Sakramentu bierzmowania blisko 1500 osobom. Następnie odbyło się uroczyste przeniesienie Najśw. Sakramentu do zakrystji nowozbudowanego kościoła. Ks. Biskup zamieszkał na plebanji przed którą wznosiła się wspaniała brama triumfalną ozdobiona flagami papieskiemi i narodowemi.

Ceremonje niedzielne.

Uroczystości konsekracji kościoła rozpoczęły się w niedzielę 16 lipca br. o ogdz. 8 rano. Ceremonje rozpoczęło liturgiczne czyszczenie nowozbudowanej świątyni Pańskiej. Na noszach złożono relikwje św. Beaty i św. Kastusa przywiezione ostatnio z Rzymu przez Najprzew. Pasterza diecezji chełmińskiej Ks. Biskupa Dr. Okoniewskiego.

Po długotrwałych i gorących modłach Dostojnego celebranta i licznie przybyłego duchowieństwa nastąpiło symboliczne namaszczenie nowego domu Bożego. Kościół został namaszczony w 12 miejscach. Na miejscach tych znajduje się znak krzyża Ceremonje zostały dokończone przy ołtarzu. W sześciu miejscach płonęły na płycie ołtarza włókna włoskowe i kadzidlane. Skoro spłonęły ogniki ołtarz został przyozdobiony obrusem i kwiatami. Uroczysta procesja prowadziła Najświętszy Sakrament z zakrystji do tabernakulum nowopoświęconego kościoła.

Uroczystości konsekracji minęły Podczas ceremonjałów wierni którzy tłumnie przybyli z okolicznych wiosek słuchali przed kościołem słowa Bożego. Potężne kazanie wygłosił ks Ziemkowski z Łęga, złotousty kaznodzieja i kanonik loretański. Liturgikę kościoła wyjaśnił zgromadzonym **ks. prob. Licznerski z Karsina.**

Pierwsza uroczysta Msza św.

Nadeszła upragniona przez wszystkich chwila rozpoczęcia pierwszej Mszy św. w nowopoświęconym kościele. Msza ta ma specjalny charakter i uczestnicy jej korzystają z łaski odpustu. Mszę św. odprawił ks. prałat Sprengel z Czerska w asyście ks. wik. Nowaka i ks. subdiakona Szylickiego z Wiela. Z tronu asystował J. E. Ks. Biskup Dominik. Nabożeństwo uświetniał chór miejscowy który wykonał mszę łacińską. Niewątpliwie najważnejszy moment Mszy św. uroczyste Podniesienie miało w sobie wiele cech rzewności i głębokich wzruszeń. Na kolana upadł lud pomorski oddając się w opiekę Najwyższemu. Wszak z nowopoświęconej świątyni czerpać on będzie źródła siły i ratunku.

Po „Ite Misa" Pasterz diecezji udzielił z tronu biskupiego uroczystego błogosławieństwa. Na zakończenie z ust zgromadzonych wyrwał się pontyfikalny hymn **„Te deum laudamus — Ciebie Boże chwalimy"**

Na plebanji.

J. E. Ks. Biskup oraz duchowieństwo po złożeniu szat liturgicznych wyruszył w procesji na plebanję. Za baldachimem kroczył przedstawiciel rządu starosta chojnicki **p. Jan Mieszkowski,** komendant powiatowy P. P. **p. Antoni Woźnicki** oraz liczne rzesze tamtejszego społeczeństwa. Procesję inaugurował rząd dziatwy szkolnej, bractwa i stowarzyszenia kościelne z sztandarami oraz duchowieństwo. Prócz wyżej wymienionych przybyli jeszcze ks. prob. Burczyk z Jeżewa, ks. Tomaszyk z Szlachty, ks. Czapliński z Osieczna, ks. Nowak z Łęga oraz 15 kleryków z Pelplina. „Dziennik Pomorski i Lud Pomorski" reprezentował red. Nuszkowski.

Procesja zatrzymała się na dziedzińcu plebanji gdzie do zgromadzonych przemówił w miękkich i za serce chwytających słowach J. E. Ks. Biskup. Ekscelencja dziękował wszystkim za udział w podniosłych uroczystościach.

O godz. 2 odbył się **obiad** wydany przez duszpasterza parafji ks. prob. Juljusza Zawadzińskiego. Na honorowem miejscu przy stole zasiadł Ks. Biskup Dominik w otoczeniu p. starosty Mieszkowskieo,g komisarza Woźnickiego oraz duchowieństwa.

Miły nastrój jaki panował podczas obiadu pozwolił nam bliżej poznać osobę czcigodnego księcia Kościoła. Ks. Biskup dłużej opowiadał o rozwoju ukochanej diecezji pelplińskiej, o wrażeniach z wizytacyj pasterskich i o swoich rodzinnych stronach nad Bałtykiem. Po poł. odbyła się wizytacja dokumentów kościelnych przy czem sporządzono akt konsekracji kościoła.

Kościół w Odrach.

Niemal rok temu 15 sierpnia odbyło się poświęcenie kościoła. Dzięki usilnym staraniom ks. kuratusa Zawadzińskiego, dzięki pomocy diecezji i ofiarnej ludności pomorskiej kościół został wybudowany. Świątynia jest zbudowana według projektu prof. Cybichowskiego z Poznania i posiada charakterystyczne dla stylu romańskiego przybudówki. Z frontu wznoszą się dwa olbrzymie filary jońskie. Sprawiają one wraz z całem rzutem na świątyni imponujące wrażenie. 25 mtr. wieża widoczna z daleka nie posiada jeszcze dzwonów. Wnętrze świątyni mieści ołtarz główny bez nastawy, oraz dwa boczne. Kościół jest trzynawowy. Pozatem w kościele znajdują się dwa konfesjonały, dwie zakrystje, ambona. Prezbiterjum podtrzymują cztery filary. Koszt budowy wynosił 80 000 zł.

Pomorze kraj pięknych kościołów ma nowy nabytek. Najwięcej świątyń i krzyżów przydrożnych budowano właśnie w latach przeżywanego kryzysu. Jest to świadectwem odrodzenia duchowego społeczeństwa. Nad Pomorzem, które dla Polski jest źrenicą oka, nad uroczem zakątkiem ziemi pomorskiej w Odrach czuwa Opatrzność Boża.

Trzymiesięczne wypowiedzenie — a urlop

Często bywają sprawy i spory, gdy w czasie trzmiesięcznego wypowiedzenia pracodawca udziela pracowni kowi należny urlop. Pracownicy w takich wypadkach z urlopu nie chcą korzystać, a czasem zdarza się — skorzystawszy występują na drogę sądową o pensję urlopową.

Sąd Najwyższy w sprawie RW 435-32 wyjaśnił tę rzecz zasadniczo: „urlopem jest czas oznaczony w ustawie, wolny od pracy umownej, opłacony przez pracodawcę i kumulacja należnego zwolnionemu pracownikow iurlopu, z okresem wypowiedzenia umowy o pracę, jest niedopuszczalna, gdyż byłoby to uszczupleniem praw pracownika, które przyznaje mu ustawa, tak co do trzymiesięcznego wypowiedzenia, jak i co do jednomiesięcznego urlopu!

A więc, pracodawca nie może żądać od pracownika umysłowego wykorzystania służącego mu urlopu w okresie trzymiesięcznego wypowiedzenia.

—o—

Piwiarnie zamiast kin

Kina w Stanach Zjednoczonych przeżywają teraz poważny kryzys. Bezrobocie i brak pieniędzy do takiego stopnia odbiły się na frekwencji w kinach, że właściciele 60.000 kinematografów postanowili przerobić swoje teatry świetlne na piwiarnie.

Piwo stało się teraz w Ameryce przedmiotem pierwszej potrzeby, tak że właścicielom kin warto było wyasygnować bodaj po kilka tysięcy dolarów na przerobienie kina-widowni na piwiarnie. Zarobek murowany i amortyzacja kosztów pewna. W niektórych kinach podczas antraktów chłopcy wraz z czekoladą, lodami i owocami roznoszą teraz kufle piwa.

—o—

Zawodowy związek żebraków w Warszawie

Jak donoszą warszawskie „Nowiny Codzienne" w stolicy istnieje związek zawodowy żebraków. Dzieli się on na sekcje, urzędujące w poszczególnych dzielnicach miasta. Przedstawicielom jednej sekcji nie wolno żebrać na terytorjum drugiej. Co pewien czas związek ustala ilość żebraków, przydzielonych do danej dzielnicy. Istnieje pozatem kategorja żebraków sklepowych, którzy rekrutują się przeważnie z żydów. Kierownicy związku pobierają wysoki procent od żebraków za przydzielanie im lepszych stanowisk.

—o—

Kupujcie towary krajowe!

Tajemnica spowiedzi

62) (Ciąg dalszy).

Ks. Montmoulin zajął tymczasem miejsce pomiędzy dwoma żandarmami na podwyższonej ławce, naprzeciw przysięgłych. Czył że wszystkie oczy są nań zwrócone i zaczerwienił się zlekka. Prezydent otworzył posiedzenie kilku zastosowanemi do okoliczność isłowami. Popełniono okropne zabójstwo zamordowano i obrabowano osobę szanowaną powszechnie dla jej dobroci i dobroczynności, spada na kapłana, jej duchownego a co gorsza, podejrzenie o ten czyn opiekuna. Jest to obowiązek sprawiedliwości, która nie zna względów ani przywilei, aby rozstrzygnęła, czy oskarżony winien jest tej zbrodni, czy też jest niewinny.

Jednakże rozprawa prowadzona być powinna bezpartyjnie; on, prezydent, żałuje bardzo, że gazety traktowały ten wypadek z punktu widzenia politycznych partji, że chciały go nawet wyzyskać do celów politycznych i to zanim jeszcze nawet dowiedziono sądownie winy oskarżonego. Ta partyjność nie powinna mieć wstępu do sali sądowej, jest to świętym obowiązkiem sprawiedliwości, nie zważać na osobę lub stan, ale jedynie na dowody.

Ku swojej przykrości, słyszał na ulicy zapatrywania ludu, który wyrażał swoje oburzenie dla zbrodni i przedwczesne mniemanie, że dowiedziono już tego czynu kapłanowi.

Ostrzega widzów na galerji, aby pod wpływem takich myśli nie ujawniali swego zadowolenia lub nieukontentowania. Pierwsze zakłócenie spokoju wywoła bezwarunkowo opróżnienie galerji.

Po tej krótkiej przemowie prezydent postanowił oskarżonemu zwykłe zapytania o nazwisko, stan, datę urodzenia i t. p., na co tenże odpowiadał ze spokojną godnością. Potem prezydent przypomniał obrońcy oskarżonego obowiązek; aby nie mówił nic takiego, coby sprzeciwiało się jego sumieniu albo szacunkowi, jaki winien jest sądowi i aby motywy swoje przekładał ze spokojem i umiarkowaniem. Dalej zwrócił się do przysięgłych którzy podnieśli się i z odkrytą głową przysłuchiwali się przepisanym przez prawo przestrogom, jakie prezydent do nich zwracał:

— Przysięgacie i obiecujecie wobec Boga i ludzi, że badać będziecie z najsumienniejszą uwagą oskarżenia które podniesione będą przeciwko ks. Montmoulin; że nie będziecie słuchali ani głosu nienawiści lub niechęci, ani obawy lub sympatji; że wydacie wyrok według oskarżenia i obrony, zgodny z waszem sumieniem i wewnętrznem przekonaniem, z całą odwagą, jaka przystoi uczciwemu i wolnemu człowiekowi.

Każdy przysięgły z kolei wywołany przez prezydenta po nazwisku, podnosił się ze swego miejsca i wołał:

— Przysięgam.

Potem przewodniczący wezwał oskarżonego, aby uważnie wysłuchał oskarżenia, które mu miano przeczytać.

Sekretarz odczytał głosno, że Franciszek Montmoulin, proboszcz z Ste-Victoire, dnia 20 lutego tegoż roku zamordował z samowiedzą, z rozmysłem i z rozwagą niezamężną, 65 lat liczącą, Marję Blanchard i zrabował jej sumę 12,000 rankfów.

Pomimo, że treść oskarżenia zdawna już była znana i rozgłaszana przez dzienniki, uroczyste odczytanie zrobiło na słuchaczach potężne wrażenie; z litością lub z odrazą patrzyli wszyscy na oskarżonego, który słuchał z przymkniętemi oczyma, a przy słowie, zamordował, mimowoli się wzdrygnął. Spojrzawszy na krzyż, odzyskał znowu spokój i na zapytanie prezydenta, czy zrozumiał dobrze, co czytano, odpowiedział wyraźnym głosem:

— Tak. — Jestem niewinny.

Podniósł się teraz prokurator, aby uzasadnić oskarżenie. Prosił, aby go usprawiedliwiono, że z obowiązku swego urzędu wystąpić musi przeciwko przedstawicielowi stanu, który jako taki wymaga poszanowania. Nie jest temu jednak winien oskarżyciel, jeżeli przez to urazi głęboko uczucie wierzących, tylko zbrodniarz który niepomny na swój stan, dopuścił się takiego, o pomstę wołającego zgorszenia.

Merowi z Ste-Victoire, sędziemu śledczemu i jemu samemu, który ma święty obowiązek wykryć zbrodnię i zbrodniarza oddać w ręce sprawiedliwości trudno było uwierzyć, że morderca ukrywa się pod szatą duchownego. Dowody przemówiły jednak głośniej, niżeli te wątpliwości i tak on, jak i wszyscy urzędnicy, którzy brali udział w dochodzeniu sądowem, musieli przyjść do przekonania, że obecny tu ks. Montmoulin należy do tej — niezbyt zresztą małej liczby kapłanów, którzy hańbią swoją sukienkę i stan swój. Nie wątpi ani chwili, że oskarżycielowi mocą niezbitych dowodów uda się przekonać wszystkich ludzi, wolnych od przesądów, a nawet najgorliwszych stronników kleru o istotnej winie oskarżonego.

— Samo przeczytanie protokułu o warunkach, w jakich zbrodnię spełniono i o pierwszem przesłuchaniu, musi przekonać wysoki sąd i panów przysięgłych że sprawcą tego czynu mógł być tylko oskarżony — mówił dalej prokurator.

— Słuchajcie panowie!

(Ciąg dalszy nastąpi).

Z CHOJNIC I OKOLICY

Chojnice, dnia 17 lipca 1933 r.

Niedziela

ubiegła była niezbyt rozkoszna. Chmurrne powietrze z rana a potem ulewa aż pod wieczór uniemożliwiły wszelkie imprezy wycieczkowe i sportowe tak że przebieg dnia był bardzo spokojny.

—o—

Kolonje letnie w Charzykowie.

Jak się dowiadujemy w jutrzejszy wtorek rozpoczną się w Charzykowie kolonje dla ubogiej dziatwy. Kolonje organizuje „Komitet Tygodnia Dziecka" pod kierownictwem niestrudzonego lekarza powiatowego dr. Makomaskiego.

Nad uroczem jeziorem, pod troskliwą opieką najuboższa dziatwa Chojnic nabierze sił i zdrowia.

—o—

Sprostowanie.

Naszą notatkę „Pierwsze ofiary kąpieli w nr. 158 z dn. 13 bm. prostujemy na wskutek odnośneog pisma p. oficera placu: „Notatka ta nie polega na prawdzie, ponieważ w dniu tym jak zwykle codziennie, przeprowadzono z żołnierzami lekcje ratownictwa tonących i fakt tonięcia żołnierza wogóle nie miał miejsca, a tembardziej nie było poszukiwań tonącego żołnierza i zastosowanie wobec niego sztucznego oddychania".

Wobec tego wyrażamy naszą radość, że dotąd Chojnice nie posiadają jeszcze żadnej ofiary kąpieli.

—o—

X Zjazd Delegatów Związku Towarzystw Restauratorów, włośc. Hoteli i Kawiarń na Pomorzu

odbędzie się w czwartek, dnia 20 bm. o godz. 11,30 w Toruniu w salach „Parku Cegielni" z nast. porządkiem obrad.

1) godz. 11,30 otwarcie Zjazdu przez prezesa Związku p. Penkallę
2) ukonstytuowanie, się prezydjum i biura zjazdu
3) sprawozdanie a) prezesa p. Penkalli, b) sekretarza p. Wojdaka, c) skarbnika p. Gorlińskiego, d) komisji rewizyjnej
4) dyskusja i udzleienie pokwitowania zarządowi,
5) wybór komisji celem załatwienia wniosków
6) uchwalenie preliminarza budżetu na 1933-4
7) reerfaty, 8) rezolucje zjazdu 9) zamknięcie.

Program zjazdu przedstawia się następująco:

W środę — w przeddzień Zjazdu spotkanie o godz. 8 wieczorem w restauracji skarbnika Związku p. Goslińskiego Andrzeja f-a Kantorowicz, ul. Szeroka 18.

W czwartek — dnia 20 lipca zbiórka o godz. 8 rano w restauracji Hotelu Mazowieckiego, ul. Św. Katarzyny 6. O godz. 8,45 msza św w kościele św. Jakóba, o godz. 10 śniadanie w restauracji „Parku Cegielni" o godz. 11,30 otwarcie zjazdu w Parku Cegielni; o godz. 15 zwiedzenie wystawy ogrodniczej; o godz. 16 wspólny obiad na sali hotelu „Polonja"

Wieczorem — towarzyskie spotkanie w restauracji hotelu pod Orłem, ul. Mostowa 19.

W piątek — dnia 21 lipca zwiedzenie zabytków miasta Torunia.

Ze względu na 700-lecie miasta Torunia odbędzie się ten Zjazd w Toruniu i zarząd Związku zaprasza jak najserdeczniej wszystkich pp. kolegów, dając im przez to możliwość zwiedzenia prastarego grodu Kopernika.

—o—

Jednodniowe kursy zdejmowania skór na Pomorzu.

W porozumieni usię z Urzędem Wojewódzkim przystąpił Pomorski Instytu Rzemieślniczy przy Izbie Rzemieślniczej w Grudziądzu do zorganizowania we wszystkich miastach Pomorza jednodniowych kursów zdejmowania skór.

Wykładać będą p. Dr. Briske — lek. weter. Województwa i p. Szczemański, mistrz rzeźnicki — prezes Spółdzielni Rzeźnickiej w Toruniu. Prócz wykładów odbędą się jeszcze praktyczne pokazy zdejmowania skór.

Kursy rozpoczną się 19 bm. i odbywać się będą w środy i czwartki, a na życzenie cechów również i w innych dniach. Dalszych informacyj udzielają pp. Starsi Cechów.

—o—

Z sali sądowej.

Jan Nowcpolski lat 50 z Nowego Cisu, pow. kościerski i Brosz Stefan lat 30 ze Stefanowa, pow. kościerski oskarżeni byli o fałszowanie dowodu tożsamości konia w Liniewie podczas jarmarku. Oskarżony Nowopolski zrobił swego konia 10 lat młodszym poczem sprzedał go Broszowi, który następnie konia sprzedał w Skarszewach, gdzie oszustwo wykryto. Nowopolski przyznał się do sfałszowania dokumentu, zaś Brosz podaje, że nabywcę konia w Skarszewach nie wprowadził w błąd gdyż mówił mu o tem, że liczba jest przepisana. Po naradzie zapadł wyrok skazujący Nowopolskiego na 6 miesięcy więzienia z warunkowem zawieszeniem wykonania kary na przeciąg 3 lat. Brosz dla braku dowodów winy został uwolniony.

—o—

Żyd oszukał żyda.

Dwaj bracia żydowie Frydmann Alter i Chil otrzymali z firmy żydowskiej Majer Szulym z Łodzi towaru łakciowego za około 1100 zł, który mieli rozsprzedać. Po pewnym czasie Frydmanowie pojawili się na Pomorzu i sprzedawali towar na weksle, które posyłali irfmie Szulym jako pokrycie za odebrany towar. Kiedy Firma Szulym przedstawiła weksla do zapłaty okazało się, że są fałszowane. Frydmann, otrzymawszy weksel na 10 zł, dopisał 0 i wysłał do Łodzi. Takich weksli wysłał 11 czyli na 1100, przyczem weksle przedstawiały wartość 110 złotych. Szulym dowiedziawszy się o oszustwie swego „ziomka" przybył na Pomorze i spotkał Frydmanna w Karsinie, powiatu chojnickiego. Spotkanie synów Izraela było tak serdeczne, że Szulym musiał udać się pod opiekę lekarską O tem doniósł Szulym policji, która wszczęła pościg za Frydmanem. Frydman zbiegł w niewiadomym kierunku.

Z KINA.

Dziś wponiedziałek dnia 17 bm. o godz. 8,30 wyświetla tut. kino potężne arcydzieło dźwiękowe reżyserji van Dyke'a niezapomnianego twórcy „Poganina" i „Białych Cieni". Nakręcone całkowicie w dżungli wśród tysięcy najrozmaitszych dzikich zwierząt.

—o—

RUCH w TOWARZYSTWACH

Pom. Związek Osadników Rolnych. W niedzielę dnia 23 bm. odbędzie się wycieczka członków wozami do Charzykowa, gdzie w sali p. Gierszewskiego odbędzie się równocześnie krótkie zebranie.

Zbiórka jest w Chojnicach o godz 14,30 na Placu Jerzego przed restauracją p. Jażdżewskiego.

O liczny udział uprasza
Zarząd Powiatowy.

—o—

Z POWIATU

Ze sportu.

Brusy. Wczorajszej niedzieli zostały rozegrane dwie rozgrywki w siatkówkę pomiędzy I drużyną SMP. żeńskiego z Chojnic i I drużyną SMP żeńskiego z Brus oraz pomiędzy II drużyną S. M. P. Ż. z Chojnic i II drużyną z Brus W obu rozgrywkach odniosło walne zwycięstwo SMP. z Chojnic. Wynik rozgrywek następujący: I drużyn. SMP. Chojnice 2—1 (35—25 punktów) oraz II drużyna SMP Chojnice — Brusy II. drużyna 2—1 (43—22 punktów).

Jeżeli kto poszukuje

stanowiska
Posiadłości
mieszkania
hipoteki

znaleźć to może

za pomocą ogłoszenia drobnego w poczytnym

Dzienniku Pomorskim

Program
Przyjęcia Ks. Biskupa w Czersku

W czwartek dnia 20. 7. przed południem słuchanie spowiedzi dzieci z wiosek, które pierwszy rok chodziły na naukę Po południu od godz. 4 słuchanie spowiedzi tychże dzieci z Czerska.

W piątek, dnia 21. 7. o godz. 8 odprawi się suma poczem nastąpi nauka o bierzmowaniu.

Od rana spowiedź tych dzieci, któ re zostały przyjęte w tym roku do Komunji oraz w poprzednich latach. O godz. 20 spowiedź dla dorosłych parafjan, którzy chcą przyjąć Sakrament Bierzmowania.

W sobotę dnia 22 bm. spowiedź, o godz. 9 suma i nauka o bierzmowaniu. W sobotę od rana obcy księża będą słuchać spowiedzi. Po południu o godz. 15 spowiedź w czerskim kościele parafjalnym.

O godz. 16,30 przyjazd J. E. Ks. Biskupa Sufragana Dominika. Zbiórka dzieci do bierzmowania o godz. 16 przy kaplicy Zbiórka wszystkich towarzystw kościelnych i świeckich oraz władz i korporacyj kościelnych o godz. 16 na rynku. Ks. Biskup przyjedzie szosą z Łęga a przywitanie jego nastąpi przy Bożej Męce w ul. Starogardzkiej, potem procesja do kościoła. Porządek procesji ten sam jak przy procesji Bożego Ciała. Kolejność towarzystw nastąpi według zgłoszenia, które uprasza sie złożyć u p. Krenskiego. Przed Ks. Biskupem idą władze świeckie i korporacje kościelne. Dzieci sypiące kwiaty winny się zgłosić w środę o godz. 16 w kaplicy. Po ceremonjach przywitania Ks. Biskupa w kościele odbędzie się procesja a potem bierzmowanie w kościele najpierw dzieci a potem dorosłych.

W niedzielę dn. 23 bm. — Odpust św. Marji Magdaleny. Msze św. o godz. 6 i 7 rano. O ogdz. 10 Ks. Biskup odprawi odpustową sumę pontyfikalną z wystawieniem. O godz. 9,30 zbiórka wszystkich towarzystw na Rynku które stworzą szpaler z plebanji do głównej bramy kościoła. Po sumie wygłosi kazanie ks. kanonik Ziemkowski z Łęga. W niedzielę słuchanie spowiedzi, którzy chcą dostąpić odpustu. Bierzmowanie nie będzie. O godz. 15 uroczyste nieszpory z wystawieniem i procesja, poczem dodatkowe bierzmowanie. — Wieczorem o godz. 19 publiczna owacja parafjalna na cześć Ks. Biskupa Dominika bez iluminacji miasta. O godz. 18,30 zbiórka na rynku wszystkich towarzystw do pochodu, który pójdzie ulicami Kościuszki, Dąbrowskiego, Lipową i Kościuszki przed plebanią złożenie hołdu J. Ekscel.

W poniedziałek 24 bm. wizytacja Ks. Biskupa — O godz. 7 msza św. J. E. a o godz. 8 wizytacja szkół. Wszystkie dzieci szkolne z Czerska winne się stawić o godz. 8 w kościele a o godz. 9 dzieci z 3 ostatnich klas z wiosek. Odjazd Ks. Biskupa nastąpi tegoż dnia o godz. 15 do Osia.

Uwaga. Ulica Starogardzka od Bożej Męki aż do kościoła powinna być stosownie udekorowana i dla tego wzywa sie towarzystwa miasta i mieszkańców, postawić bramy triumfalne i udekorować domy jak najwspanialej. Dalej uprasza się wszyst. orkiestry miasta, aby przygrywały przy pochodach. Porządek przy bierzmowaniu utrzyma Straż Pożarna.

ZE SPORTU

Niedzielne mecze ligowe

Siedlce. Ł. K. S. — 22 pp. 3:1.

Lwów. Garbarnia — Ruch 4:2, Pogoń — Legja 2:0.

Kraków. Wisła — Podgórz 4:0.

Telegramy sportowe

Jadwiga Weissówna pobiła podczas wczorajszych mistrzostw lekkoatletycznych pań rekord świata w dysku rzucając 43 mtr. 8 cm.

—o—

Mistrzostwa kolarskie Polski zostały niedokończone z powodu ulewy Do poniedziałkowego finału weszli Pusz (Warszawa) i Einbrot (Łódź).

Na jeziorze pod Poznaniem odbyły się regaty wioślarskie. Zwyciężyły, załogi Poznania, Warszawy i Bydgoszczy.

—o—

Walasiewiczówa powraca do Polski.

Walasiewiczówna nadesłała telegram z Chicago, zawiadamiając P. Z. L. A. o swoim wyjeździe z Ameryki w dniu 29 bm.

Walasiewiczówna przybędzie do Polski 10 sierpnia, a więc będzie mogła startować wraz z Wajsówną na międzynarodowych zawodach w Brukseli. Ci, którzy sie obawiali, że Walasiewiczówna wogóle już nie powróci, mogą więc spokojnie odetchnąć.

Z POMORZA

Dlaczego tak tajemniczo?

Starogard. Uwagę mieszkańców Rynku zwracają tajemnicze manipulacje pewnego przedsiębiorstwa żydowskiego, mieszczącego się w suterynach, pod nr. 22, a handlującego skórą. Otóż pod wspomnianym adresem przystają często samochody z Gdańska oraz innych miast z większą ilością skór garbowanych, wyładowanie których odbywa się zazwyczaj późno wieczorem lub też wcześnie rano.

Miarodajne czynniki winne się zainteresować tem zjawiskiem.

Zniesienie agencji pocztowej.

Subkowy, pow. tczewski. Od czasów powstania Polski w wiosce jest agencja pocztowa, pisze „Goniec Pomorski" w dni. 14 bm. A to dlatego, że dworzec nasz oddalony jest od wioski 2,7 km. Główny Urząd Pocztowy znajduje się na dworcu. Właścicielem gmachu, w którym mieści się Urząd jest Niemiec Helmut Laua zamieszkały w Sopotach. Dzierżawa za ów dom była dość poważna bo wynosiła przeszło 100 zł. miesięcznie. Czyż za pieniądze, któremi przez 15 lat opłacano dzierżawę nie zbudowano by własnego domu? Dopiero po 15 latach doszła Dyrekcja P. i T. w Bydgoszczy do wniosku, że niemożliwe jest opłacać nadal tak wysoką dzierżawę i wspierać przez to Niemców. Dlatego też z dniem 1 października br. przeniesiony zostanie Urząd Pocztowy z dworca do wioski Subkowy, a agencja pocztowa zostanie zupełnie zniesiona Organista p. Antoni Galla, który od powstania Polski pełni służbę agenta sumiennie i ku ogólnemu zadowoleniu wszystkich otrzymał wypowiedzenie z dniem 1 października br.

—o—

Ostrzeżenie przed oszustami

Chodzą po domach osobnicy, niekiedy przebrani w sutanny księży katolickich, i sprzedają wydawnictwa polecając je jako katolickie. M. in. kolportują wydawnictwo p. n. „Rycerz Chrystusowy", którego redaktorem jest niejaki Dyoniziak, fałszywie podający się za księdza. Ostrzegamy społeczeństwo katolickie przed tego rodzaju wydawnictwami i ich kolporterami, których należy oddawać w ręce policji.

Nadszedł już czas

odnowienia przedpłaty

RUCH WYDAWNICZY

Nowości literackie

O roli rzemiosła w dostawowych i o kredytach państwowych dla rzemiosła. Pod powyższym tytułem ukazały się referaty, wygłoszone na konferencji pod przewodnictwem Pana Ministra Przemysłu i Handlu gen. dr. Ferdynanda Zarzyckiego w Ministerstwie Przemysłu i Handlu w dniu 16. 3. 33. Broszurka licząca stron 32 poprzedozna jest wstępem Rady Izb Rzemieślniczych R. P.

MINUTA ŚMIECHU

Program wystawy rolniczej.

10 godzina: Przybycie bydła rogatego i nierogacizny.

11 godzina: Przybycie zaproszonych gości.

12 godzina: Wspólny obiad.

Jazda na gapę.

Zasięg rozmowy towarzyskiej w ostatnich czasach bardzo się zwęził; o polityce rozmawiać nie można, bo nuż jest w towarzystwie jakiś urzędnik, który musi udawać sanatora? O kryzysie też nie, bo go wszyscy bez gadania dosyć mają. O muzyce nikt nie ma nic do powiedzenia. Bliźnich obgadywać można tylko w bardzo ścisłem kółku. O katastrofach i lotnikach nie warto gdyż o tem wiedzą wszyscy z „Dziennika Pomorskiego"

Na szczęście temat się znalazł; pociągi popularne.

— Słyszeli państwo — zagaił rozmowę pan Maksymiljan — Poznańska dyrekcja kolejowa wprowadza nowość...

— Co za nowość? — posypały się pytania.

— Będzie wypuszczać specjalne rozrywkowe pociągi „w nieznane"..

— Cóż to jest?

— To są pociągi, których pasażerowie nie będą wiedzieli, dokąd zajadą. Pomyślcie państwo! Co za emocja, ile niespodzianek!

— Bardzo miła inowacja! Warto by, żeby i z Chojnic wyjeżdżały takie pociągi.

— Et, moi państwo, ja takie pociągi już dawno znam — odezwał się na to jakiś pan z kąta salonu.

— Co też pan mówi, przecie dotąd ich u nas nie było! Chyba zagranicą!

— Zaraz to państwu wyjaśnie. Każdy pociąg można zamienić na pociąg w nieznane.

— Jakim sposobem?

— Poprostu wsiąść bez biletu, wtedy nigdy się nie wie, kiedy przyjdzie kontrola i gdzie trzeba będzie wysiąść.

Kolejka.

Stęskniony za łonem natury, stoprocentowy chojniczanin, Autobusiński, wybrał się na letnisko na „prawdziwą wieś". Kiedyś, spacerując na polu, zobaczył grupę kmiotków, zajętych rozrzucaniem nawozu. Podchodzi bliżej, wita się i proponuje:

— Moi kochani ludzie. A może i ja bym was się przydał do pomocy?

— Dlaczego nie? — odpowiada jeden z pracujących. Ale musi pan się u mnie w domu zapisać do książki i poczekać swojej kolejki. Jeszcze przed panem jest kilku letników. Kosztuje pięćdziesiąt groszy godzina.

Giełda płodów rolnych w Poznaniu

Poznań, dnia 15. VII 1933

Urzędowe notowania za 100 kg. w zł. fr. stacja Poznań

Pszenica	41.00—42,00
Żyto	20.75—21,00
Jęczmień przem. 68—69 kg.	15.00—16,00
Jęczmień przem. 64—66 kg.	16 25—16,75
Owies	15.00—15,50
Mąka żytnia (65 proc	36.00—37,00
Mąka pszenna (65 proc.)	63.50—65.50
Otręby żytnie	10.25—11,00
Rzepak	3 .00—32 00
Wyka letnia	12.50—13,50
Peluszka	8.00— 9 00
Groch Wiktorja	24.00—26.00
Groch Folgera	35 00—40.00
Seradela	10.00—11.00
Gorczyca	52 00—58.00
Łubin niebieski	8.00— 9.00
Łubin żółty	10.00—11.00
Ziemniaki jadalne	1.70— 1.90
Ziemniaki fabr. zakg %	11

Motor używany
o sile 1,5 K. M.
sprzeda
Magistrat w Chojnicach.
Reflektanci dokonać mogą oględzin w Elektrowni miejskiej.
Oferty na kupno z podaniem ceny należy kierować do Magistratu w Chojnicach.

Kilka
lokali
wielkości 24 — 30 m² przy Rynku położonych do wydzierżawienia.
Zapytania skierować należy do f-y
Juljusz Schreiber Chojnice Rynek 17.

Poszukuję
ucznia
Konstanty Seyda Chojnice Rynek 16 Skład towarów kolonjalnych delikatesów, wódek i win.

Potrzebna zaraz
krawcowa
na wieś
Płaca dwa złote dziennie.
Zgł. do eksp. Dzien. Pom.

Starsza
dziewczyna
do wszelkiej pracy domowej może się zgłosić.
A. Rinkowa. Gdańska 2.

Czujny
pies - wilk
na sprzedaż.
Gdzie, wskaże eksp. Dz P.

Większe i mniejsze
place budowlane
tanio na sprzedaż.
Zgłoszenia do ekspedycji Dzien. Pom.

Kino Dźwiękowe-Nowości
Dziś w poniedziałek, dn. 17 bm. o godzinie 8.30
tylko jeden dzień
Potężne arcydzieło dźwiękowe
pod tytułem
Trader Horn
Reżyserji van **Dyke'a** niezapomnianego twórcy „Poganina" i Białych Cieni".
Nakręcony całkowicie w dżungli afrykańskiej wśród tysięcy dzikich i drapieżnych zwierząt to film o emocjonującej treści którym zachwyca się świat.
Wkrótce:
polski dźwiękowowiec pod tyt. „Szyb L. 23".

Karty do gry
do nabycia
w księgarni Dzien. Pomorsk.

Róże
dziennie świeżo cięte
poleca
K. Blaszczyk
Szosa Gdańska

Mieszkanie
3 pokojowe z wszelkiemi przynależnościami od 1. 8. do wynajęcia.
Angowicka 30.

5-8%
odsetek płacimy od wkładów oszczędnościowych stosownie do terminu wypowiedzenia.
Dajemy pełną gwarancję pewności i terminowego zwrotu wkładów, oraz zapewniamy najściślejszą tajemnicę.
Miejska Komunalna Kasa Oszczędności
Chojnice Rynek 1 (Ratusz).
Za wkłady i ich oprocentowanie ręczy miasto Chojnice całym majątkiem i siłą podatkową.

Wielki wybór torebek
ostatnie nowości sezonowe
oraz
teki, portfele, portmonetki walizki
poleca
Księgarnia Dzien. Pomorskiego

Ekspedycja samochodami i transport mebli
Polecam mój samochód ciężarowy do transportów każdego rodzaju.
B. Borkenhagen
Chojnice, u. Dworcowa 7.
Tel. 6. Tel. 6

DRUKARNIA
„Dziennika Pomorskiego"
Chojnice, ulica Człuchowska nr. 13.
Wykonuje wszelkiego rodzaju
druki
jak: formularze urzędowe dla przedsiębiorstw, druki reklamowe, zaproszenia i plakaty dla towarzystw, wizytówki i wszelkie prace wchodzące w zakres drukarstwa. Dostarczamy druki wykonane fachowo, czysto po cenach najniższych również i w niemieckim języku.

Rysunki gotowe
na robótki, serwety, kwadraty biegacze — poduszki — obrusy garnitury kuchenne, — nocne stoliki, oraz bluzki do przepausowania
poleca
Księgarnia Dziennika Pomorskiego.

Redakcja i Admin.: Chojnice, Człuchowska 13. — Pocztowe Konto czekowe: 201.332. — Konto Bank.: Bank Powiatowy Chojnice, Miejska Kasa Oszczędności Chojnice. — Telefon 44. — Adres telegr. „Dziennik Pom." - Srk. pocst. 38. - Druk. i nakład. druk. „Dziennika Pom." w Chojnicach Za treść odpowiedzialny: w z. Maksymiljan Oszowski zam. w Czersku. — Wydawca Władysław Juljusz Schreiber w Chojnicach